TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

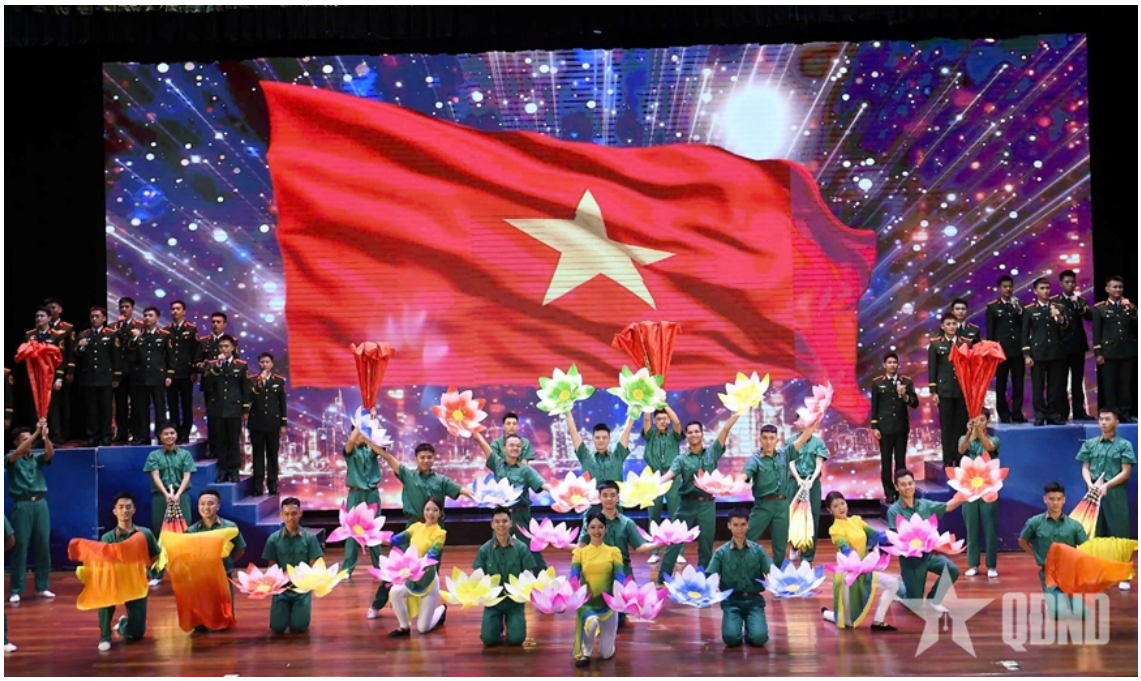
Khơi dậy sức mạnh “dời non lấp biển” của toàn dân để giành độc lập, tự do cho dân tộc

06:18 23/08/2025

Trong Cách mạng Tháng Tám năm 1945, Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng ta đã vận dụng linh hoạt khái niệm “sức mạnh chính trị-tinh thần” theo tư tưởng của Chủ nghĩa Mác-Lênin để dẫn dắt quần chúng nhân dân tiến hành tổng khởi nghĩa, đập tan ách thống trị của thực dân, phát xít, đồng thời khai sinh ra nước Việt Nam Dân chủ cộng hòa (nay là nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam).

Thứ nhất, giác ngộ quần chúng thông qua tuyên truyền, giáo dục tư tưởng

Ngay sau khi Chiến tranh thế giới thứ hai bước vào giai đoạn cuối, Đảng và Mặt trận Việt Minh do lãnh tụ Hồ Chí Minh lãnh đạo đã nhanh chóng đẩy mạnh công tác tuyên truyền để khơi dậy ý thức cách mạng trong quần chúng. Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt nhấn mạnh vai trò của công tác tư tưởng, coi tuyên truyền là một hình thức “vũ khí sắc bén” để giác ngộ, động viên quần chúng. Người chỉ rõ, chúng ta phải làm cho dân hiểu, dân nhớ, dân theo, dân làm, coi việc tuyên truyền đúng, trúng và kịp thời là điều kiện tiên quyết để chuyển hóa sức mạnh tinh thần thành hành động cách mạng cụ thể.

Tiết mục văn nghệ tại Hội thảo khoa học “Sức mạnh chính trị - tinh thần của Cách mạng Tháng Tám năm 1945 - Ý nghĩa đối với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong kỷ nguyên mới” do Trường Sĩ quan Chính trị chủ trì, phối hợp với Cục Tuyên huấn và Báo Quân đội nhân dân tổ chức, ngày 7/8/2025. Ảnh: TUẤN HUY

Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương Đảng tháng 5/1941 xác định rõ khả năng và thời cơ của cách mạng Việt Nam là “ngày độc lập đã gần kề”. Các báo Đảng như Cờ giải phóng, Sự thật, loa phát thanh cùng truyền đơn liên tục phổ biến khẩu hiệu “Việt Nam muôn năm” và nhiệm vụ “tất cả vì độc lập”. Làn sóng tuyên truyền ấy đã giúp người dân nhận thức rõ vị thế của mình, vượt qua tâm lý cam chịu, quyết tâm đứng lên lật đổ ách đô hộ. Nhờ thế, niềm tin vào thắng lợi của cách mạng được củng cố mạnh mẽ, góp phần quan trọng trong việc khơi dậy sức mạnh của quần chúng và mở ra thời cơ vàng cho Cách mạng Tháng Tám năm 1945.

Thứ hai, xây dựng hệ thống tổ chức chặt chẽ và đồng bộ từ Trung ương đến cơ sở

Tư tưởng Hồ Chí Minh được thể hiện sâu sắc trong việc xây dựng hệ thống tổ chức cách mạng gắn chặt với quần chúng nhân dân và phát huy cao độ vai trò của tổ chức. Người luôn nhấn mạnh cách mạng là sự nghiệp của quần chúng.

Trên cơ sở đó, Đảng và Chính phủ đã xây dựng một hệ thống tổ chức chặt chẽ, đồng bộ từ Trung ương xuống cơ sở để tiến hành Tổng khởi nghĩa Tháng Tám năm 1945 một cách bài bản, hiệu quả. Trên bình diện quốc gia, Hội nghị toàn quốc tháng 8/1945 quyết định thành lập Ủy ban Khởi nghĩa toàn quốc, dưới sự chủ trì của đồng chí Trường Chinh và trực tiếp đặt dưới sự chỉ đạo của lãnh tụ Hồ Chí Minh. Cơ quan này chịu trách nhiệm xây dựng chiến lược, hoạch định lịch khởi nghĩa tổng thể trong khoảng thời gian từ ngày 19 đến 25/8/1945. Mọi quyết sách quan trọng, từ việc huy động lực lượng đến phân công nhiệm vụ, đều do Ủy ban Khởi nghĩa toàn quốc đề xuất và được Trung ương xem xét, phê duyệt, bảo đảm tính tập trung, thống nhất trong kiểm soát chỉ huy.

Song song với sự chuyển động mạnh mẽ ở Trung ương, tại các địa phương, Đảng bộ các tỉnh, huyện, xã khẩn trương thành lập ủy ban khởi nghĩa cấp mình. Mỗi cấp ủy tổ chức quần chúng thông qua hoạt động của các hội Việt Minh, Hội Phụ nữ cứu quốc, Thanh niên Tiền phong... từng khu phố, xóm, làng, ấp. Các LLVT địa phương (bao gồm Việt Nam Giải phóng quân, Tự vệ đỏ) được thành lập và bí mật huấn luyện nhằm sẵn sàng tiếp nối mệnh lệnh từ Trung ương.

Tinh thần kỷ luật cách mạng được đề cao tối đa, mọi chỉ huy cấp dưới luôn báo cáo tình hình, chờ mệnh lệnh từ Trung ương qua Ủy ban Khởi nghĩa toàn quốc. Sự phối hợp nhịp nhàng giữa các cấp chính quyền cách mạng và LLVT địa phương đã tạo nên một khối thống nhất từ Bắc chí Nam. Nhờ vậy, Tổng khởi nghĩa Tháng Tám diễn ra chỉ trong vài ngày, nhanh chóng giải phóng Thủ đô Hà Nội, Sài Gòn và hầu hết các tỉnh, thành phố, mở ra kỷ nguyên độc lập cho dân tộc-một minh chứng sinh động cho tư duy tổ chức, tầm nhìn chiến lược và nghệ thuật lãnh đạo cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng ta.

Thứ ba, phát huy tinh thần yêu nước và đoàn kết toàn dân

Đảng ta, dưới sự lãnh đạo của Chủ tịch Hồ Chí Minh đã phát huy sâu sắc tư tưởng đại đoàn kết toàn dân-một nội dung cốt lõi trong di sản tư tưởng Hồ Chí Minh. Người luôn khẳng định: “Đoàn kết là sức mạnh, là then chốt của thành công” và nhấn mạnh rằng: Đoàn kết toàn dân tộc là chiến lược, chứ không phải là sách lược nhất thời.

Ảnh Tư liệu.

Chủ tịch Hồ Chí Minh hiểu rõ rằng, muốn khơi dậy sức mạnh chính trị-tinh thần trong nhân dân, phải làm cho họ thấy được mục tiêu đấu tranh là chính nghĩa, là độc lập-tự do-hạnh phúc cho toàn dân tộc. Dưới ánh sáng tư tưởng Hồ Chí Minh, Mặt trận Việt Minh-do Đảng chủ trì-đã không chỉ là một tổ chức cách mạng mà là hiện thân sinh động của khối đại đoàn kết toàn dân. Người chủ trương tập hợp mọi lực lượng yêu nước, không phân biệt giàu nghèo, dân tộc, tôn giáo, giai cấp, nghề nghiệp, miễn là cùng chung mục tiêu giành độc lập dân tộc. Chính sự kiên định với chính sách đại đoàn kết trên nền tảng lấy dân làm gốc đã giúp Đảng biến khát vọng độc lập của nhân dân thành hành động cách mạng tự giác, rộng khắp.

Các khẩu hiệu như “Việt Nam độc lập muôn năm!”, “Thà hy sinh tất cả chứ nhất định không chịu mất nước!” trở thành tiếng gọi thiêng liêng, đánh thức lòng yêu nước tiềm tàng trong mỗi người dân. Dưới ngọn cờ độc lập, toàn dân tộc-từ công nhân, nông dân đến trí thức, tư sản yêu nước-đã vượt lên mọi khác biệt, cùng hành động dưới sự lãnh đạo thống nhất của Đảng, làm nên thắng lợi vĩ đại của Cách mạng Tháng Tám năm 1945.

Khơi dậy sức mạnh “dời non lấp biển” của toàn dân để giành độc lập, tự do cho dân tộc. Ảnh VGP.

Thứ tư, biến tinh thần thành hành động cách mạng cụ thể

Ngay sau khi tuyên truyền, tổ chức và khơi dậy tinh thần cách mạng, quần chúng đã biến niềm tin thành hành động cụ thể. Tại Hà Nội, ngày 19-8-1945, LLVT cách mạng tiến công chiếm trụ sở Phủ Khâm sai (Bắc Bộ phủ), bắt giam quan lại tay sai và nhanh chóng kiểm soát toàn bộ khu trung tâm. Chưa đầy một ngày, chính quyền cách mạng được thiết lập trên toàn thành phố. Sau đó, Việt Minh và Đội Tự vệ đỏ liên tiếp cướp chính quyền ở khắp các tỉnh, thành phố: Hải Phòng, Nam Định, Huế, Sài Gòn-Chợ Lớn... Mỗi cuộc khởi nghĩa địa phương diễn ra chặt chẽ, đồng loạt theo mệnh lệnh chung, bảo đảm tính nhất quán và hiệu quả. Nhân dân đồng loạt xô đổ tượng Pháp và cờ Nhật-Pháp trên các quảng trường, thay bằng cờ đỏ sao vàng.

Thứ năm, duy trì niềm tin và duy trì chính quyền cách mạng

Ngay sau thắng lợi của Cách mạng Tháng Tám, Chính phủ lâm thời dưới sự lãnh đạo của Chủ tịch Hồ Chí Minh đã ban hành các chỉ thị thể hiện rõ tầm nhìn chiến lược và tư tưởng nhân văn sâu sắc. Lời kêu gọi giữ gìn trật tự, an ninh, không cướp bóc, không trả thù phản ánh sâu sắc tư tưởng “lấy dân làm gốc”, xây dựng nhà nước pháp quyền vì nhân dân. Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh “chính quyền là của nhân dân, do nhân dân làm chủ”, đề cao đạo đức cách mạng với phương châm “cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư”, coi đó là nền tảng tinh thần của chế độ mới. Người cảnh báo rằng, nếu không giữ gìn đạo đức, kỷ cương thì không thể giữ được độc lập. Nhờ chỉ đạo đúng đắn, giàu tính nhân văn, chính quyền non trẻ đã duy trì trật tự, khơi dậy tinh thần trách nhiệm, đoàn kết trong nhân dân, góp phần xây dựng chế độ dân chủ, công bằng, văn minh theo con đường cách mạng vô sản.

Qua Cách mạng Tháng Tám năm 1945, Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng Cộng sản Việt Nam đã vận dụng triệt để sức mạnh chính trị-tinh thần theo tinh thần của Chủ nghĩa Mác-Lênin, từ khâu giác ngộ quần chúng, xây dựng tổ chức chặt chẽ, thiết lập kỷ luật chiến đấu đến việc duy trì khát vọng giải phóng và ổn định xã hội sau khi giành chính quyền. Tất cả những yếu tố đó đã tạo nên một cuộc tổng khởi nghĩa thành công nhanh chóng, đưa dân tộc bước vào kỷ nguyên độc lập, tự chủ và mở đầu cho quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội tại Việt Nam.

Theo qdnd.vn